

Hyvä jäsen!

Koronapandemia eri vaiheissaan on vaikuttanut yliopistojen työntekijöiden työhön. Muun muassa erilaisten etätyöjärjestelmien käyttö on lisääntynyt. Työn muutosten myötä tarve uuden oppimiseen on kasvanut kaikissa henkilöstöryhmissä. Lisäksi organisaatioiden toimintakyvyn varmistaminen pitkittyneen kriisin hoidossa on voinut vaatia toimenpiteitä, joissa henkilöstö on joutanut oman hyvinvoinnin ja jaksamisen kustannuksella. Myös akateemisten johtajien ja esihenkilöiden työmäärä on lisääntynyt. Heitä on kuormittanut huoli henkilöstön jaksamisesta.

Neuvottelujärjestö JUKO ja jukolaiset liitot haluavat tällä jäsenkirjeellä kiinnittää jukolaisen jäsenistön huomiota eräisiin keskeisiin työaikaan ja etätyöhön liittyviin seikkoihin pandemiaolosuhteissa.

Yliopistosektorilla työhön ovat vaikuttaneet esimerkiksi:

- poikkeusjärjestelyjen aiheuttama lisätyö (esim. etäopetuksen aiheuttama lisätyö, asioiden hoitaminen etänä)
- lisätuki oppimiselle ja opiskelijoiden hyvinvoinnille (esim. ohjauksen tarve)
- pandemiasta johtuvat välttämättömät ja kiireelliset tehtävät kuten esim. lisääntyneistä tehtävistä aiheutuva työpäivän tauottomuus ja sen aiheuttama kuormitus
- pandemian tuomat katkot opiskelijasuhteisiin, jotka lisäävät tarvetta tuelle
- pandemian edellyttämä kohonnut hygieniatason ylläpitovaatimus (esim. laboratorioissa)
- uudet suojaus- ja varotoimenpiteet erilaisissa toiminnoissa ja niiden valvonta (kuten suojamaskien käyttö ja käytön valvonta)
- opiskelijavalintojen järjestämisestä aiheutuva lisätyö ja valintakokeiden valvomiin liittyvät tehtävät

Työskentelyolosuhteet etätyössä

Mitä pidempään etätyö jatkuu, sitä merkityksellisemmäksi muodostuvat etätyön työskentelyolosuhteet. Työergonomia kotona tehtävässä on usein haasteellinen. Oikeanlaiset työvälineet, kuten työtuolit, sähköpöydät ja tietokoneen näytön koko ja laatu, auttavat jaksamaan työssä. Etätyöolosuhteiden työturvallisuudesta ja ergonomiasta on syytä käydä keskustelua työnantajan ja työntekijöiden välillä kaikissa työyksiköissä. Pandemian vuoksi säästyneitä varoja (esim. matkakustannusten korvaukset) olisi perusteltua ohjata esimerkiksi työergonomiia ylläpitäviin ja parantaviin ratkaisuihin. Lähtökohtaisesti on työnantajan velvollisuus hankkia työvälineet myös kotona tehtävän etätyön suorittamiseksi. Jos olet itse hankkinut esim. sähköpöydän niin kannattaa tutustua verottajan ohjeisiin.

Työsuunnittelun tärkeys poikkeusaikana korostuu

Työsuunnitelma on työehtosopimuksessa tutkimus- ja opetushenkilöstölle sovittu turva ja tärkeä työkalu työn määrän seurantaan sekä yksilö- että yksikkötasolla. Työsuunnitelman avulla kukin voi tehdä työtään näkyväksi.

Haluamme muistuttaa, että myös kesken lukukauden työsuunnitelmaa voidaan muuttaa ja päivittää vastaamaan todellista työmäärää. Työehtosopimuksessa on sovittu, että työntekijä ja esihenkilö voivat tarkastella työsuunnitelman toteutumista ja muuttaa työsuunnitelmaa, mikäli tehtävät niin edellyttävät. Sopimuksessa on sovittu tämän lisäksi esimerkiksi työsuunnitelman ulkopuolisen opetuksen korvaamisesta. Näin pandemia-aikaan tämän mahdollisuuden käyttäminen on jäänyt vähäiseksi. Kannustamme ehdottamaan lisätyöstä korvaamista, jos työtehtävät ylittävät työsuunnitelman velvoitteet.

Aika tehdä työsuunnitelmat ensi lukuvuoden osalta on taas pian käsillä. Työsuunnitteluun kannattaa panostaa ja huolehtia todellisesta työn mitoituksesta.

Työaika ja etätyö yliopistojen asiantuntija-, hallinto- ja tukitehtävissä

Etätyöskentelyssä on huomioitava todellinen työaika. Haluamme muistuttaa, että etätyö ei eroa toimistotyöstä työajan suhteen, ja siksi työaikajärjestelmään tulee kirjata kaikki työhön käytetyt tunnit. Kirjaamatonta työtä (ns. harmaata työtä) ei tule tehdä, vaan esihenkilön kanssa on sovittava ennakkolisesti siitä, miten etätöissä toimitaan, jos normaali työaika ei riitä.

Luottamusmies on apunasi

Kannustamme sinua olemaan matalalla kynnyksellä yhteydessä luottamusmieheen tai omaan paikallisyhdistykseen, jos sinulla on kysyttävää työajasta, työajan ja työn yhteensovittamisesta.

Edunvalvontaterveisin

JUKO
Katja Aho
Neuvottelupäällikkö

Loimu
Maija Holma
Neuvottelupäällikkö